

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Legationem exercuit cum consensu Regum nostrorum & Episcoporum, in neminem contumeliosus. Agnovit autem nullam se muneris sui partem exequi posse absque auctoritate Karoli Francorum Principis. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

la. Ait enim in fine istius responsi: *Britanniarum verò omnes Episcopos sue fraternitati committimus, ut indocti doceantur, infirmi persuasione roborentur, perversi auctoritate corrigantur.* Porrò privilegium hoc personale fuisse jam observavimus. Posterioribus tamen seculis Vicarij sive Legati dignitas affixa est Ecclesiæ Cantuariensi, ita ut Ecclesiæ illius Episcopus diceretur Legatus natus sedis apostolicæ.

C A P V T XLIII.

Synopsis.

I. *Gregorius II. Papa Bonifacium in Germaniam misit. ut gentes illas in fide Christi eridiret. Is gesit vicem Petri inter feras & indomitas gentes.*

II. *Legatione iugur Romana sedis ornata est; si ipse docet apud Othlonum & alibi. Probatur etiam auctoritate Hincmari.*

III. *Legationem exercit cum consensu Regum nostrorum & Episcoporum, in neminem consumellet. Agnovit autem nullam se muneric sui partem exequi posse abique auctoritate Karoli Francorum Principis. Karoli Martelli pietas landata à Bonifacio & a Pontificibus Romanis. Bonifaciu auctoritatem ecclesiasticam nusquam frangi permisit. quod probatur auctoritate Lupi Ferrariensis.*

IV. *Gregorius II. Legatum suum Bonifacium commendavit Karolo Martello, tum omnibus Francis, rogans eos uti Bonifacio sociisque ejus alimenta viliu necessaria subministrarent.*

V. *Queritur an ad Bonifacium perinuerit congregatio Conciliorum. Poterat cogitare de celebrando Concilio; sed eis ministerium quod hoc in sola suggestione positum erat, omninoque auctoritate Principis opus erat ad Concilia congreganda. Quod probatur auctoritate Concilij Liptenensis, tum etiam testimonio Villibaldi.*

VI. *Exiitio Zacharia, opus Bonifacii fuit vicarius continuationem petere a Stephano secundo.*

VII. *Familiaritatis apostolica sedis vocabulo intelligitur vicarius Romanus. Probatur auctoritate Bonifacij, Nicolai primi, & Innocentij tertii.*

VIII. *Refertur epistola Bonifacij ad Stephanum; qua petitiui legatio sedis apostolicae sibi continuetur.*

IX. *Ostenditur id factum ab eo non esse prava ambitione, sed ut extraordinaria illa auctoritate uestitur ad maiorem De gloriam. Instituitur aliqua comparatio inter Bonifacium & Hilarium Episcopum Arelatensem.*

X. *Bonifacius abstinuit à nomine Legati donec eam dignitatem rursum accepit a Stephano, ut colligatur ex duas illius epistolis. Martyrium pro Christo deinde subiit in Frista.*

I. **V**EM A D M O D U M Gregorius pri-
mus Anglos fide Christiana im-
buendos suscepit, ita Gregorius secundus
Germanorum curam gesit, misso in eam
provinciam Vvinfrido sive Bonifacio anno
Christi septingentesimo decimo nono. De
viri illius virtutibus necesse nunc non est

quicquam dicere, cùm satis fama notus sit, résque ab eo præclarè gestæ claris jam scriptoribus memoratae sint. De legatione tantum ejus agendum est, ut intelligere possimus in quo ea versaretur, & quis ex ea fructus colligi pro rebus nostris possit. Illud tamen interim obseruare possimus in antecessum, multis eum variisque contradictionibus jaclatum esse, utpote qui, ut ad ipsum scribit Benedictus Episcopus & vicedominus ^{s. 2. m. 10.} sanctæ sedis apostolicae, vicem beati Petri gereret inter feras & indomitas gentes. Plurimum tamen solatij inter tot mala habuit ex gratia Principum nostrorum, qui sua eum auctoritate juvarunt, eoque usi sunt ad revocandam collapsam disciplinam ecclesiasticam.

II. *Legatione illum Romani Pontificis ornatum fuisse cùm in Germaniam missus a Gregorio est, tametsi Presbyter tantum esset, patet ex verbis ipsius ad Vvillibordum Episcopum Trajectensem, quæ recitat Othlonus. Onus regiminis, inquit, quod mibi indigne imponere cupis, sancte Presul, suscipere non audeo, quia à beato Gregorio Papa in Germaniam ob evangelizandi causam directus sum; ipsiusque legationis gratia in hæ barbaras nationes adveniens, sponte me tuae gubernationis imperio subjeci. Ea de causa ipse se eadem tempestate vocabat ultimum & pessimum omnium Legatorum quos catholica & apostolica Romana Ecclesia ad prædicandum Evangelium destinavit. Et multò pòst ad Zacharium Pontificem Romanum scribens ait: Et quia seruum ^{1. m. 10.} & Legatus apostolice sedis esse dinoscor, unum sit verbum & meum hic & vestrum ibi. Testatur idipsum & Hincmarus in epistola xlii, cap. xx. Gregorius à primo secundus, sed & tertius Gregorius, Vvinfrido cognomento Bonifacium Legatus apostolice sedis ad reformandam Christianitatis religionem, primò Presbyterum, postea vero Episcopum ordinatum, direxerunt.*

III. *Vicariatum ille suum exercuit cum consensu Regum nostrorum & Episcoporum, quorum intererat, nulla injuria facta juri Principum aut Conciliorum. Itud ex epistola cxxxv, Bonifacij ad Zacharium collegit illustrissimus Archiepiscopus, in qua sic legitur: Notum enim sit paternitati vestra quia postquam indigno mihi mandatis in provincia Francorum, sicut & ipsi rogarerunt, sacerdotali Concilio & synodali conventui praefesse, multas injurias & persecutions passus sum. Sancte ipse Bonifacius scribens in initio sua legationis ad Danielem Episcopum, agnoscit nullam se muneric sui partem exequi posse abique auctoritate Karoli Francorum Principis. Nam sine patrocinio Principis Francorum nec populum regere, nec Presbyteros vel Diaconos,*

monachos vel ancillas Dei defendere possum, nec ipsos paganorum ritus & sacrilegia idolorum in Germania sine illius mandato & timore prohibere valeo. Quod ne quis ad vim aut contradictonem Karoli referre possit, prohibet auctoritas ipsius Bonifacij, qui pietatem ejus multis laudibus celebrat, tum etiam epistola Summorum Pontificum Gregorij II. & Gregorij III. ac Zachariæ, qui eum & vivum & mortuum laudant, ob cetera quidem bene facta ejus, sed etiam ob auxilium Bonifacio praestitum in diversis causis ecclesiasticis. Præterea Lupus Ferrariensis in vita sancti Vigiberti cap. IIII. Bonifacium laudat quod auctoritatem ecclesiasticanam nusquam frangit permiserit, eamque violari non consenserit a Principibus, inter quos diu versatus est. Hæc sunt verba Lupi loquentis de Bonifacio: *Fuit enim fidei Christianæ cum propaginator acerrimus, tam propagator vigilansissimus, ne sciens accupari favorem Principum fadissimis adulacionibus, nec honorem seu rigorem ecclesiasticum mortiferis compendiis ac male dulcoratis refrigeriis enervare.* Vnde colligi debet legitima seculo illo visa esse quæ tempore Bonifacij agebantur in causis ecclesiasticis a Principibus Francorum.

I V. Mittens itaque Gregorius II. Bonifacium in Germaniam, Episcopum jam ordinatum, cum vicibus apostolicæ sedis, primum, quod dignitas apostolicæ sedis postulabatur, eum commendavit Karolo Francorum Duci, cui Martello cognomen habet. Pro quibus eum glorijs benevolentie tue, inquit, omnimodo commendamus, ut in omnibus necessitatibus adjuvetis, & contra quolibet adversarios, quibus in Domino prævalitis, instantissime defendatis. Sciebat enim non aliter posse hominem peregrinum verari inter Francos quam cum consensu Principis, eum præsertim qui aliqua auctoritate instructus esset quæ suspicionem novarum rerum injicere potuisset in animum Principis. Ceterum ut essent qui eum favore suo juvarent apud Karolum, Bonifacium per epistolam generalem commendavit Episcopis, Presbyteris, Diaconis, Duabus, Castaldiis, Comitibus, omnibusque Deum timentibus, rogans præterea eos uti Bonifacio sociisque ejus alimenta vietiui necessaria subministrarent. Verum contributio illa, præterquam quod voluntaria erat, infra mediocritatem subsistebat, quod (ut reætè adnotat illustrissimus Archiepiscopus) exigui admodum sumptus sufficerent homini frugaliter viventi & Apostolorum virtutibus æmulanti.

V. Quæri autem hoc loco potest, à Bonifacio, qui Romani Pontificis Legatus erat, ea fuerit auctoritas, ut ad eum pertineret congregatio Conciliorum, præsertim cum in

mandatis quæ Thessalonicensibus & Arelatensibus Episcopis data vidimus, illud in primis eis tribuatur, ut quoties ita putaverint esse faciendum, synodos congregent in suis provinciis, quæ mandata data quoque deinceps sunt Legatis quos post Karoli Magni tempora Romani Pontifices miserunt in provincias. Nam & in epistola Zachariæ ad Bonifacium legimus ipsum à Papa petuisse uti sacerdotem quendam mitteret in Galliam ad Concilia celebranda. *Petisti*, inquit Zacharias, *ut sacerdos à nobis dirigatur in partibus Francie & Gallie ad Concilia celebranda.* Vnde colligi posse videtur penes Legatos fuisse per eas tempestates auctoritatem congregandi Concilia. Verum hanc controversiam statim solvit ipse Zacharias. Nam cum dixisset necessarium non esse ut alias pro hac causa dirigeretur in illam provinciam Bonifacio superstite, qui sedis apostolice & nostram illuc presentas vicem, demum addit: *Concilia vero, aggregatis Episcopis provincialibus, ut tibi & ubi tibi rectum videtur, celebranda procura.* Poterat ergo Legatus cogitare de celebrando Concilio; sed ejus ministerium quoad hoc in sola suggestione positum erat, omninoque auctoritate Principis opus erat ad Concilia congreganda, ut patet etiam ex præfatione Concilij Liptinensis. Quare Vwillibaldus in vita sancti Bonifacij cap. IX. ista rectè annotavit: *Cumque Caroli Dux glorioſi temporale finitum effet regnum, & filiorum ejus Carolomanni & Pipini roboratum effet imperium, tunc quippe Domino Deo opitulante, ac suggestente sancto Bonifacio Archiepiscopo, religionis Christianæ confirmatum est testamentum, & orthodoxorum patrum synodalia sunt in Francis correcta constituta.* Item cap. X. *Carolomannum Dux ad congregandum supradictum synodorum convenitum saepissime concitavat.* Sed tum de hac causa, tum etiam de ceteris rebus gestis Bonifacij in legatione, nihil amplius dicam, quoniam illustrissimus Archiepiscopus ista accurate executus est in lib. V. I. cap. XXIV. XXIX. & lib. VIII. cap. XI.

V. VI. Vicariam sedis apostolicae dignitatem per sex & trinta annos habuit Bonifacius, decursis videlicet duorum Gregoriorum & Zachariæ pontificatus, qui hoc ei munus summa cum ejus laude mādaverant. Illis cum successisset Stephanus istius nominis secundus anno D C C L I I. videreturque se velut contemni à Bonifacio, qui toto biennio neque nuntium ad eum misserat neque literas quibus ei gratularetur successionem in cathedra Apostolorum, ac nihil minus vicariam illum potestatem absque suo permisso retinebat, haud dubiè adversus illum incanduit, expirasse eam potestatem docens morte Za-

Q. iij